

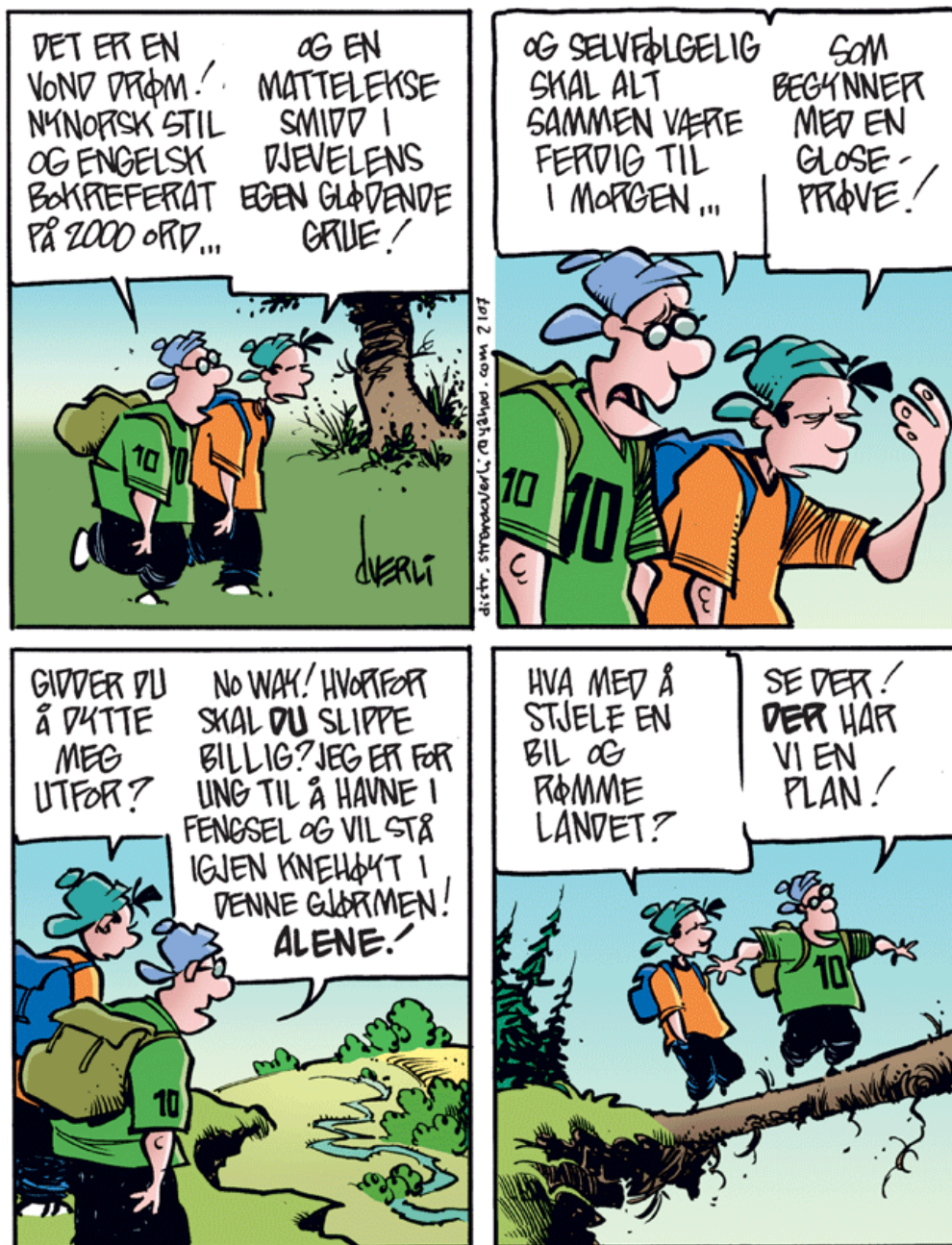
RETNINGSLINJER FOR LEKSER OG LEKSEHJELP

i Rissa-skolen

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1 Innledning.....	3
2 Lekser og leksehjelp.....	3
3 Retningslinjer for lekser	4
4 Retningslinjer for leksehjelp.....	5

1 Innledning

Hovedutvalget for oppvekst og kultur (HOK) ga rektorene høsten 2014 i oppdrag å utarbeide forslag til retningslinjer for lekser og leksehjelp som skulle gjelde for grunnskolene i Rissa kommune.

Forslaget til retningslinjer er drøftet i HOK og deretter sendt ut ut på høring på skolene – til elevråd, FAU og lærernes organisasjoner.

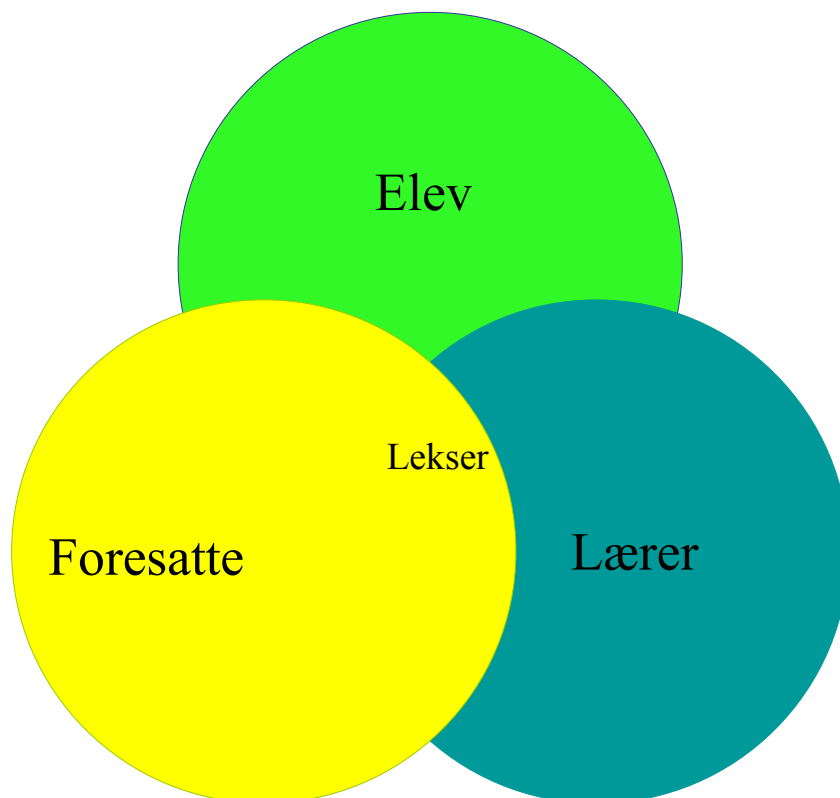
2 Lekser og leksehjelp

Det er ingen direkte hjemmel i opplæringsloven eller forskriften for å gi lekser. Det er imidlertid ikke tvil om at lekser har vært og er en del av skolens ordinære aktivitet.

Det er skolen selv som avgjør om den vil pålegge elevene lekser. Det sentrale er at skolen legger opp opplæringen slik at den er egnet til at eleven kan nå kompetansemålene. Selv om skolen kan velge å organisere opplæringen uten å gi elevene hjemmearbeid, velger et flertall av skolene i Norge å bruke lekser som en del av læringsarbeidet.

Elevene har en plikt til å delta aktivt i opplæringen, jf. opplæringsloven §§ 2-3 fjerde ledd og 3-4 annet ledd. Bruken av lekser må kobles til opplæringen og gjennomføringen av denne. På den måten kan leksene ha en viktig funksjon i elevens læringsarbeid.

Lekser kan også være et viktig møtepunkt mellom skole og heim, og gir foresatte innsikt i sitt barns læringsarbeid og faglige utvikling. Foreldre har ansvar for at barna gjør lekser, men skolen kan ikke forutsette at det gis faglig hjelp hjemme.

3 Retningslinjer for lekser

Hensikt	<ul style="list-style-type: none"> • Automatisering og mengdetrening • Repetisjon • Forberedelser 		
Innhold	Småtrinn <ul style="list-style-type: none"> • Lesing, skriving og regning med fokus på automatisering • Øve ord og begreper 	Mellomtrinn <ul style="list-style-type: none"> • Lesing og skriving i alle fag med fokus på forståelse • Øve ord og begreper • Repetisjon og automatisering i regning 	Ungdomstrinn <ul style="list-style-type: none"> • Forberedelser til tema, framføringer og prøver • Repetisjon og automatisering i regning • Lesing og skriving i alle fag med fokus på forståelse • Øve ord og begreper • Skriftlige innleveringer
Mengde	<ul style="list-style-type: none"> • Daglig tidsbruk ca. 20–30 minutter • Må være tilpasset hver enkelt • Leselekse hver dag 	<ul style="list-style-type: none"> • Daglig tidsbruk ca. 30–40 minutter • Må være tilpasset hver enkelt 	<ul style="list-style-type: none"> • Daglig tidsbruk ca. 40–50 minutter • Må være tilpasset hver enkelt
	<p>Med «daglig tidsbruk» menes perioden fra mandag til torsdag. Det skal i all hovedsak ikke gis lekse fra fredag til mandag.</p> <p>Tidsbruken er veiledende, og kan variere fra dag til dag. Uka må ses under ett.</p>		
Lærerens rolle	<ul style="list-style-type: none"> • Gi lekser som gir eleven mestringsfølelse • Gi lekser som er relevante, forståelige og gjennomgått • Legge til rette for at elevene får med nødvendig utstyr hjem • Følge opp leksene • Koordinere leksene med andre lærere <ul style="list-style-type: none"> ○ Elevenes arbeidsdag må ses i sammenheng ○ Lærere skal samarbeide om leksene for å unngå opphoping ○ Vurderingsmetodene må varieres i perioden ○ Prøver og innleveringer skal synliggjøres i periodeplaner 		
Elevens rolle	<ul style="list-style-type: none"> • Utføre leksearbeid etter beste evne • Leverer lekser til rett tid • Sørge for å ha nødvendig utstyr med hjem 		
Foresattes rolle	<ul style="list-style-type: none"> • Vise positiv holdning til skole og skolearbeid • Sette av tid og rom og skape ro rundt leksesituasjonen • Være tilgjengelig, motivere og vise interesse • Gi beskjed til skolen hvis lekser – av spesielle årsaker – ikke er gjort <ul style="list-style-type: none"> ○ Det kreves ikke at foresatte skal innføre sanksjoner mot elever som ikke gjør lekser. Ta kontakt og gjør avtaler med skolen. • Følge opp leksene også når eleven har leksehjelp på skolen • Foresatte skal ikke behøve å rette leksene 		

4 Retningslinjer for leksehjelp

Kommunen plikter å ha et tilbud om gratis leksehjelp i grunnskolen. Det går fram av forskrift til opplæringsloven, § 1A-1. Fra 1. august 2014 ble bestemmelsene endret slik at de åtte timene til leksehjelp kan fordeles fritt på 1.-10. årstrinn.

- I Rissa kommune skal leksehjelpen primært tilbys elever på 4.–10. trinn. Skoler med kun barnetrinn kan også tilby leksehjelp for elever på 3. trinn.
- Dersom leksehjelpen organiseres som en del av skolefritidsordningen, kan kommunen ikke ta betalt for den tiden eleven mottar leksehjelp etter forskriften.
- Leksehjelpens oppgave er å understøtte læringsarbeidet som gjøres i opplæringen.
- Leksehjelpen skal gi elevene mestringsfølelse og gode rammer for selvstendig arbeid.
- Leksehjelpen i Rissa-skolene skal utføres av kvalifisert personale. Det stilles ikke krav om at ansatte i Rissa kommune som gir leksehjelp, skal ha godkjent pedagogisk utdanning.
- Elevene skal ha rett til å delta på leksehjelptilbudet, men det er frivillig om de ønsker å delta.

I [rundskriv Udir-6-2010](#) gir Utdanningsdirektoratet utfyllende informasjon om leksehjelp i grunnskolen. Formålet med leksehjelpen er å gi eleven støtte til læringsarbeidet, mestringsfølelse og gode rammer for selvstendig arbeid. Leksehjelpen skal også medvirke til å utjevne sosiale ulikheter i opplæringen.

Siden leksehjelpen ikke er en del av opplæringen, skal tiden i leksehjelpen ikke brukes til å gi opplæring etter læreplanverket. Timene til leksehjelp kommer i tillegg til timene eleven har rett til etter fag- og timefordelingen. Det er heller ikke adgang til å knytte kompetansemål til leksehjelpen slik at leksehjelpen blir en forutsetning for å nå kompetansemålene i læreplaner for fag. Leksehjelpens oppgave er å understøtte læringsarbeidet som gjøres i opplæringen, og den skal ses i sammenheng med opplæringen. Men det understrekes at det å se leksehjelpen i sammenheng med opplæringen, ikke åpner for at leksehjelpen i realiteten blir opplæring. Et eksempel på å se leksehjelpen og opplæringen i sammenheng er at lærerne informerer leksehjelperne om hvilke kompetansemål og oppgaver man jobber med i opplæringen.

Det at leksehjelpen ikke er en del av opplæringen får også konsekvenser for hvilke av bestemmelsene i opplæringsloven med forskrifter som gjelder for leksehjelpen. Bestemmelsene om spesialundervisning, fag- og timefordelingen, individuell vurdering, rett til skyss og kompetansekravene for undervisningspersonale, gjelder ikke for leksehjelpen.

Det ligger innenfor den kommunale handlefriheten å åpne for at skolene kan velge å rette leksehjelpen inn mot noen elevgrupper på trinnet eller på tvers av trinn, dersom kommunen finner at dette vil være den mest hensiktsmessige bruken av ressurser. De lokale løsningene må ligge innenfor det totale antall leksehjelptimer som skal gis i henhold til forskrift til opplæringsloven.

Forskriften pålegger kommunen en plikt til å vurdere om gruppen som leksehjelpen er organisert i, er tilstrekkelig trygg og at opplegget er pedagogisk forsvarlig. Med trygg siktes det til sikkerhetsmessig forsvarlig. Pedagogisk forsvarlig må her forstås som at gruppen ikke er for stor til at den enkelte eleven får individuell oppfølging med tanke på at leksehjelpen kan fungere i samsvar med hensikten. Det understrekes i rundskrivet at det ikke er leksehjelperne som skal vurdere om opplegget er pedagogisk forsvarlig. Dette er kommunens ansvar. At det ikke er leksehjelperne som foretar denne vurderingen, har sammenheng med at det ikke stilles krav i lov eller forskrift om pedagogisk kompetanse for personene som gjennomfører leksehjelpen, og at leksehjelpen ikke er opplæring.

Det understrekes i rundskrivet at det ikke stilles noe kvantitativt krav til antall elever i en gruppe per voksne. Kommunen avgjør voksentettheten innenfor rammen av § 1A-1.